

IRMA ALARTO

Kenttäpostia

lähettää STM Eino Olavi Alarto

KENTTÄPOSTIA

KENTTÄPOSTIA

kirjeitä sieltä jostakin

LÄHETTÄÄ STM EINO

OLAVI ALARTO

© 2016 Irma Alarto

Päällys ja taitto: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-330-633-2

Einon sota

Koti, uskonto ja isänmaa ovat arvokkaat ja tärkeät asiat. Sen opin jo pienenä poikana. Isäni oli sen minulle opettanut. Hän oli hyvin isänmaallinen. Isä kuului suojeluskuntaan jo ennen sisällissotaa. Kaikki isoveljetkin olivat suojeluskunnassa, ja isosiskoni oli lotta. Minäkin halusin mukaan, ja niin liityin jäseneksi Lappeenrannan suojeluskunnan poikaosastoon.

Vuonna 1939 alkoi Suomen taivaalle kokoontua mustia pilviä. Uhka muodostui itänaapurimme taholta. Meidän oli vaaraan varauduttava. Suojeluskuntalaiset olivat jo aikaisemmin toimineet ja tehneet työtä maanpuolustusvalmiutemme kohottamiseksi.

Heillä oli ratkaiseva osuus siihen, että he vapaaehtoisesti osallistuivat Karjalan Kannaksen linnoitustöihin. Isäkin oli siellä linnoitustyössä, Kannaksella.

Meillä suojeluskuntapojilla oli usein kokoontumisia, ja saimme uutta oppia ja koulutusta. Hyvin elävästi vielä muistan suojeluskuntapokatoiminnan, ja varsinkin on mieleeni jäänyt kesäiset leirijakat. Kerrankin isä souti minut Tyysterniemeltä yli Saimaan leiripaikalle Huhtiniemeen. Toisella leirillä Hanhijärvellä olimme viikon.

Isä ja Arvo-veli

Talvisin oli usein hiihtokilpailuja. Olin innokas hiihtämään. Eräänä talvena pidettiin Huhtiniemessä Viipurin Suojeluskuntapiirin ja Lappeenrannan Suojeluskuntapiirin jäsenten välinen hiihtokilpailu. Otin osaa alle 15-vuotiaitten sarjaan.

Viipurin poika voitti ja minä olin toinen.

Vuoden 1939 alussa isäni toimipaikka siirtyi Lappeenrannasta Hämeenlinnaan. Koti Tyysterniemellä myytiin ja asetuttiin asumaan väliaikaisesti Linnanniemelle lähelle Hämeen Linnaa. Sitten myöhemmin Isä osti talon Myllymäeltä Jaakonkadulta. Vanhempien veljeni ja siskoni työpaikat vaihtuivat, tänne ja meistä tuli hämeenlinnalaisia. Oli vuosi 1939. Koko Suomi oli varuillaan. Julistettiin liikekannallepano. Vihollinen uhkasi, ja niin miehiä alettiin kutsua linnoitustöihin itärajalle. Sota Neuvostoliittoa vastaan alkoi marraskuussa 1939, ja miehet kutsuttiin rintamalle puolustamaan isänmaata. Niin sinne lähtivät vanhemmat veljenikin. Aaro oli parasta aikaa sotaväessä, ja

niin hänkin sitten joutui lähtemään mukaan. Minä olin liian nuori sotilaaksi. Elettiin vaikeaa aikaa. Oli sota. Hämeenlinnaa pommitettiin monta kertaa. Hyvin usein oli ilmahälytyksiä, varsinkin öisin. Pommisuojaan ja taas takaisin vaara ohi -merkin kuuluttua. Eräänkin kerran pommit putoilivat sinne aivan kotimme lähelle, Ojoisten pelolle. Rautatieasemalle tarkoitettussa pommi-iskussa kuoli toistakymmentä ihmistä, jotka olivat hakeneet suojaa aseman lähistöllä olevasta metsiköstä. Asemarakennus ja rata säästyivät. Suurempia osumia ja tuhoja ei ryssä onnistunut aikaansaamaan. Usein pommit putosivat vähän sivuun tarkoitetuista kohteista. Lähelle Vanajaveden siltaa ja Wikmanin lahteen putosi myös monta pommia. Sotilaamme puolustivat kunnialla pientä isänmaatamme mahtavaa vihollista vastaan.

Talvisota kesti 105 päivää.

Isoveljet Arvo, Veikko ja Aaro palasivat ehjinä kotiin. Minä olin innokkaasti mukana Hämeenlinnan Suojeluskuntapojissa. Suojan pihassa Hämeen Sähkön konttoripäällikkö Kalle Rätty piti meille ”tykkijumppaa”.

Ensimmäinen työpaikkani Hämeenlinnassa oli SHELLin bensa-asemalla. Ete-lä-Hämeen Osuusliikkeellä oli bensini asema Viipurintiellä lähellä rautatieasemaa. Siellä tuli monen auton bensatankit täytettyä ja monet, tuulilasit pestyä. Meitä oli siellä kolme samanikäistä poikaa. Toiset pojat olivat Kuusiston Eelis, hänestä tuli aikuisena Wihuri-Yhtymän johtaja. Sitten oli Sainion Kauko, hänestä kasvoi kirkkoherra.

Toinen ja oikea työpaikkani oli Kustannusyhtiö Arvi A. Karisto Oy. Asiaa mietit-tyäni päätin käydä kysymässä, että pääsisinköhän sinne työhön.

Raatihuoneenkadun alkupäässä oli suuri ja komea tiilirakennus, Kariston kirja-paino. Astelin raput sisälle. Eteeni aukesi suuri ja valoisa konttorihuone, joka oli täynnä naisihmisiä ja kirjoituskoneen kilinää. Vastaani asteli arvokkaan näköinen herra.

Hän oli kauppaneuvos Arvi Karisto. ”Mitä saisi olla”, hän kysyi? ”Haluaisin tulla tänne työhön, oppimaan käsilatojaksi”, oli asiani. Kauppaneuvos sanoi, että ”men-näänpä tuonne toimiston puolelle”. Hän kutsui paikalle myös kirjapainonjohtaja Yrjö Leinosen. Sitten vuosien kuluttua Leinonen siirtyi Hämeen Sanomien kirja-painonjohtajaksi, ja hänen tilalleen tuli faktori Tuomo Heiniö, josta tuli aikanaan hyvä ystäväni. Herrat johtajat haastattelivat minua. He kysyivät nimeäni ja kuul-tuaan sen he sanoivat, että heillä on täällä työssä Aaro Alarto, joka on nyt parasta aikaa rintamalla puolustamassa isänmaata. Kerroin, että hän on veljeni. Hetken herrat kyselivät kaikenlaista ja sitten päättivät, että sain aloittaa työni kirjapainossa.

Tammikuun 4. päivä vuonna 1940 alkoi työni Arvi A. Kariston kirjapainossa. Siellä sitten työskentelin yli 40 vuotta.

Talvisodan päättymisen jälkeen elimme välirauhan aikaa. Eurooppa oli sodassa ja Suomikin pysyi poikkeustilassa. Meillä määrättiin 100 000 nostoväkeen kuuluvaa astumaan palvelukseen ja koulutettavaksi. Neuvostoliitto miehitti Baltian maat kesäkuussa ja liitti ne itseensä elokuussa 1940. Saksa hyökkäsi Tanskaan ja Norjaan. Koko Eurooppa kuohui.

Saksa aloitti hyökkäyksen Neuvostoliittoon 22.6.1940 ja käytti sovitun mukaisesti Suomen ilmatilaa Neuvostoliiton pommittamiseen. Suomi yritti pysyä puolueettomana. Suomen armeija ja Suomessa olleet saksalaiset joukot aloittivat maahyökkäyksen. Sota julistettiin alkaneeksi 26. kesäkuuta 1941.

Puna-armeijan ilmavoimat pommittivat Helsinkiä, Turkua, Porvoota ja myös muita paikkakuntia 25.6.1941, 500 koneella saaden aikaan paljon tuhoa. Vihollisen pommikoneista ammuttiin alas 27 konetta. Suomi oli siis jälleen sodassa Neuvostoliiton kanssa, jatkosota oli alkanut. Elokuun loppuun mennessä Karjalan armeija oli saavuttanut talvisotaa edeltäneet rajat. Meille suojeluskuntaan tuli määräys, että oli lähdettävä sotilaskoulutukseen Linnankasarmille. Väepeli Rohamon kouluttamina aloitimme. Tuttuja oli mukana: kaikki toiset suojeluskuntakaverit, mm. Pauli Lehtinen, Into Elo.

Koulutuksen ohella kiersimme pitkin lähiseutuja etsien desantteja. Siis Neuvostoliiton lentokoneista laskuvarjoilla alas pudotettuja venäläisiä henkilöitä, joilla oli tarkoituksena vakoilla ja tehdä kaikenlaista tuhoa täällä, vihollismaassa.

Kiertelimme metsiä Leteensuolla, Harvialassa, Janakkalassa. Yöllä olimme vartiossa Vanajaveden yli johtavalla rautatiesillalla, aina kiväärin mukana. Koulutus kesti 20.6.–14.9.1941. Olimme 88. ilmasuojelukomppania, Linnankasarmi.

Asepalvelusta suorittamaan menin Riihimäelle 19.1.1942. Ensin alokasaikana koulutusta ja vartiointia. Kirjoittelin kirjeitä kotiin ja kaipailin kotoa kirjeitä.

”Vartiossa 23.1.42 kello 24. Hyvät kotijoukot! Terveisiä täältä Riihimäeltä. Olen nyt vartiossa, tai paremmin vartiotuvassa. Olen vartiopäällikön apulainen, hän on kersantti.

Tänään täältä lähti vanhempaa ikäluokkaa rintamalle. Huhtikuussa on ehkä meidän vuoro.

Pari viikkoa vielä höykkyä raskaasti, sitten on vanhojen päivät. Meillä on eräs kornetti kompp. päällikkö, sotahullu mies. Olette ehkä ihmetellyt, miksi en kirjoita. Syy on se, että on niin kauhea höykky, ettei ole joutanut ja illalla on niin väsynyt päivän marssista, ettei jaksaa. Ei ole tykistön koulutus mitään tämän rinnalla, se on tosi. Sama se on rintamallakin. Sen on meille itse herra kornetti sanonut. Tuvat ovat tupaten täynnä muualta tulleita miehiä, ja heitä lähtee täydennykseksi rintamalle melkein joka päivä. Saimme tässä yhtenä päivänä uusia kivääreitä. Ne oli ryssän uusinta mallia ja ryssältä vallattuja. Menemme kai kohta maastoon harjoittelemaan niillä. Täällä on huono ruoka, olisipa elintarvikekortti mukana, niin voisi käydä lähikaupassa ostamassa leipää. Ja lähettäkää hammasharja ja hammastahnaa, vil-lahousutkin olisivat tarpeen, palelee. Onneksi sain tänään maihinnousukengät.” Näin kirjoitin isälle.

”Riihimäellä 26.1.42 klo 6.30. Aloin kirjoittaa näin aamutuimaan. Käytiin jo teellä ja ensin oli aamuvoimistelu. Kohta päivystäjä huutaa: ”valmistautukaa aamupäivä-palvelusta varten, manttelit päälle ja kiväärivarustus”. Meillä on nyt ryssiltä saatuja kiväärejä, jotka ovat ryssän uusinta mallia. Pakkasta on lujasti n. 25 astetta.

”Kämpillä 28.1.42. Iltaa kotiväki! Täällä on ollut lähes -30 pakkasta. Tänään oli suunnistusta, huomenna pitäisi olla hiihtomarssi. Saimme poistumiskiellon pyhään asti, syystä, että pari kaveria pinnasi leipää ruokalasta ollessaan komennuksella ruokalassa. Minä olen nyt ilman puhdasta paitaa, kun repusta paita vietiin ja ne harmaat alushousut. En ilmoittanut siitä, sillä olisimme saaneet kaikki höykkyä taas lujasti.”

Olin silloin Jalkaväen koulutuskeskus 3 RMK konepistoolimies. Sitten eräänä päivänä meidät komennettiin riviin kasarmien pihalle. Kuului komento, että: ”jotka haluavat lähteä aliupseerikouluun, astuvat askeleen eteenpäin”. Ne, jotka haluavat sotaan rintamalle, kaksi askelta eteenpäin. Astuin määrätty askeleet. Siis tietenkin sotaan puolustamaan isänmaata.

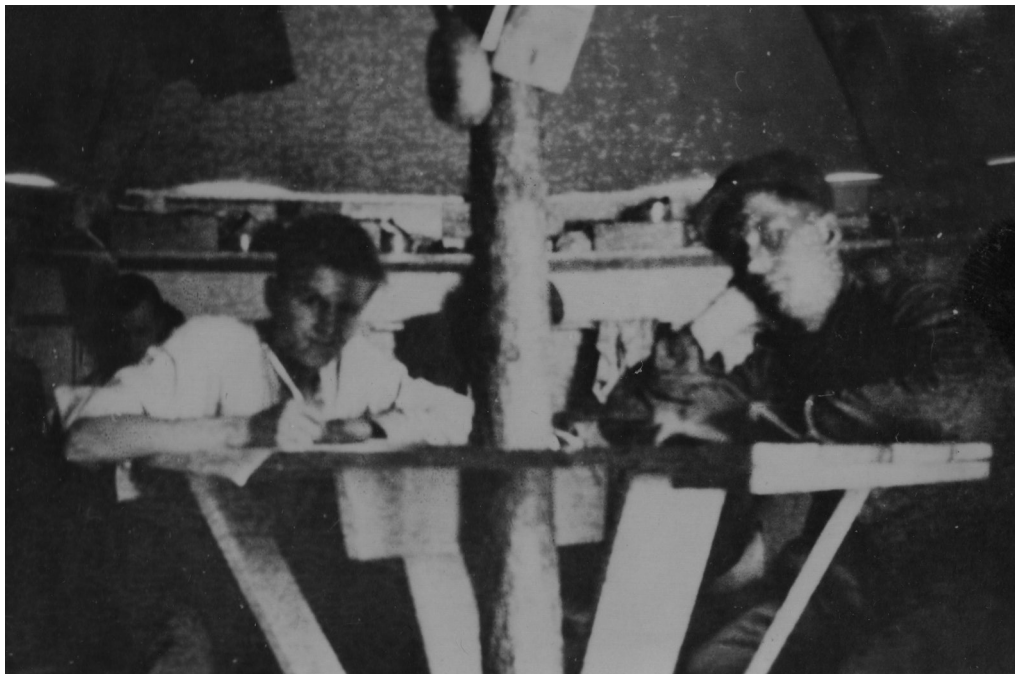
Joukkueeni on JR 45 8D, Kolmen Kannaksen Koukkaajat.

Saimme kaulaamme tuntolevyt. Minun tuntolevyyni numero on 958509.

1.1.1942 lähdimme junalla härkävaunussa Riihimäeltä Lappeenrantaan.

Yövyimme joitakin öitä Lappeenrannan alipäällystökoulussa. 3.2.1942 saimme viiden päivän kuivamuonan reppuumme, ja sitten lähtö junalla ensin Sortavalaan. 7.2. Sortavalassa ja sieltä junalla Karhumäkeen. 8.2. lähdimme yöllä marssimaan raskaan 15 km matkan suuntana Maaselän kannas. Minulla on jalka vähän paletunut. Majailemme ja lepäämme teltoissa, öisin marssimme.

”Maaselän kylä 10.2.42. Rakkaat kotona! Terveiset täältä uudesta Suomesta. Tykkien jylinä kuuluu yhtä mittaa, piiskatykit jylisee ja jalkaväen aseet soivat. Tästä on linjalle lyhin matka n. 700 m. Istun teltassa ja kirjoitan. Tässä teltassa on Hämeenlinnan poikia. Eilen klo 22 tultiin Suojärveltä kävellen ja pakkaukset ym. niskassa. Pian jatketaan matkaa etulinjalle. Kyllä se sota vie monen hermot. Yksi tuli jo vähän pöpiksi. Suojärvellä ampui läpi teltan kiväärillä ja huusi: ”nyt ne tulevat!” Ei se ole täällä jalkaväessä ihme ollenkaan... Pakkasta on -25.”

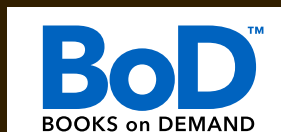
Taistelulähetä, korpraali Eino Olavi Alarto antoi nuoruutensa isänmaalle, samoin kuin kaikki Suomen armeijassa palvelleet asevelvolliset. Kenttäposti kuljetti kirjeet ja paketit rintamalle ja kotiin. Einolle kertyi noin 200 kirjettä ja lukuisia postikortteja sodan ajalta.

Kirjeet olivat pitkiä, täynnä kaipuuta, rakkautta ja lämpöä. Kenttäposti oli hyvin tärkeä. Eino saavutti 21 vuoden iän sodan loputtua. Usein miettien millaista olisi Suomen kansalasten elämä, jos olisimme hävinneet sodan. Tokkopa nykyisen Suomen kansalaiset sitä ajattelevat. Eino arveli myös, että Suomi on jo unohtanut rintamasotilaiden suuren uhrauksen.

*Hoivatkaa, kohta poissa on veljet,
muistakaa, heille kallis ol' maa.
Kertokaa lasten lapsille lauluin,
himmetä ei muistot koskaan saa!*

ISBN: 978-952-330-633-2

www.bod.fi